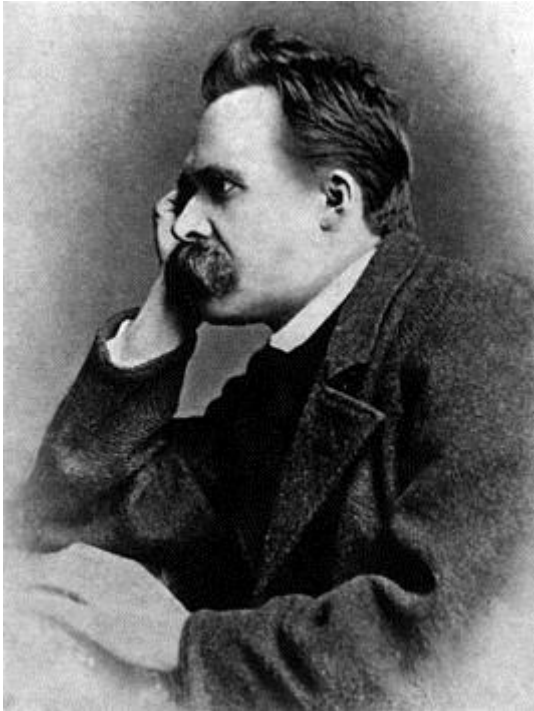

Literaire bijlage bij Mijn weekblad

Friedrich Wilhelm Nietzsche (1844 – 1900)

1884 Nietzsche, *Also sprach Zarathustra*

Toen Zarathustra dertig jaar oud was, verliet hij zijn geboortegrond en trok zich terug in de bergen. Na tien jaar verlaat hij de plek van zijn kluizenaarschap en mengt zich onder de mensen. Zarathustra heeft het niet zo op met de gemiddelde mens, die hij beschouwt als een soort evolutionair noodzakelijk stadium tussen aap en "Übermensch". En dat "doel" predikt hij, het worden van de übermensch. We zijn op weg dat te worden wat we bedoeld zijn te worden (de als het ware "goddelijke" übermensch), maar we zijn er nog lang niet, zo ongeveer laat zich het algemene beeld van Nietzsche schilderen in de bedoeling van dit werk. Het is een fulminatie tegen het egoïsme "Ketzer wirst du dir selber sein" en werpt anderzijds juist terug op de authentieke eigenwaarde richting "übermensch" die men diende te vinden. Also sprach Zarathustra is een meesterwerk vol "wijsheden-in-een-enkele-zin" en vol tot nadenken en heroverwegen uitdagende onderwerpen, omdat

niets is zoals het lijkt. Dit komt doordat er veel méér achter zit dan wij, als tussenstadium tussen aap en übermensch, denken.

De waarheid is grootser en de mens zal grootser worden; als een werkelijke übermensch, eerst, zal de mens zijn ware bestemming weten te hebben gevonden. Maar dan moet dat huidige gewrocht van half-übermensch wel het lef hebben en moed tonen om zich tot übermensch (de ware bestemming van de mensheid) op te richten. Het zal bereikt worden door zich alles opnieuw af te vragen en uit te stijgen boven de dierlijke emoties.

De laatste mens is een concept dat ook in het boek wordt beschreven - een mensengeslacht dat komen gaat en dat niet langer in staat is - en evenmin aangemoedigd is - om scheppend boven zichzelf uit te stijgen. De laatste mens 'heeft het geluk gevonden', en valt daarmee feitelijk met zijn 'doel' samen.

Nietzsche is op zijn best met veel tot denken en overpeinzen gedane stellingen die vaak in eerste instantie "pijn" zullen doen; vandaar zijn vraag om moed.

Citaten uit *Also sprach Zarathustra*

Niets is waar, alles is geoorloofd."

Bedelaars moet men maar helemaal afschaffen. Inderdaad, men ergert zich hun iets te geven en men ergert zich hun niets te geven.

Dat wat me niet doodt, maakt me sterker.

De mens is iets wat overwonnen moet worden.

En de heersenden keerde ik de rug toe, toen ik zag wat zij thans heersen noemen: sjacheren, loven en bieden om macht - met het gepeupel!

Er is altijd enige waanzin in liefde. Maar er is ook altijd een reden voor waanzin.

God is dood; aan zijn medelijden met de mensen is God gestorven

Het geluk van de man is: ik wil. Het geluk van de vrouw is: hij wil.

Het slechte is de beste kracht van de mens.